

FÜGGETLEN ÚJSÁG

MEZŐGAZDASÁGI, SZÖVETKEZETI ÉS TÁRSADALMI KÉPES HETILAP,
GAZDASÁGI EGYESÜLETEK ORSZÁGOS SZÖVETSÉGÉNEK KÖZLÖNYE A MAGYAR NÉP SZÁMÁRA

MEGJELEN MINDEN VASÁRNAP.

Egészévre 6 korona
Félévre 3 korona
Negyedévre 1 korona 50 fillér
Egyes szám ára 14 fillér.

Felelős szerkesztő:

SZILASSY ZOLTÁN

az Orsz. Magy. Gazd. Egyesület szerkesztő-titkára.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

BUDAPEST,

IX. ker., Üllői-út 25. szám. (Köztelek).

Dr. Kresz Géza

a Budapesti önkéntes mentő-egyesület igazgatója.

A fővárosban oly áldásosan működő Budapesti önkéntes mentőegyesületet és az egész magyar orvosi kart nagy veszteség érte a hó elején. Szemlőhegyi dr. Kresz Géza, a mentőegyesület megalapítója és igazgatója hunyt el, aki majdnem két évtizeden át fáradhatlan tevékenységet fejtett ki a mentőegyesület megalapítása és annak fölvirágoztatása tekintetében.

A több, mint fél millió lakossal bíró fővárosban oly gyakran fordulnak elő balesetek, hogy azt kell csodálnunk, hogy a mentőegyesület még mindig önkéntesen működik s nem mint hivatalos község. Az első segélynyújtása a balesetek, sérülések s egyéb bajok és szerencsétlenségek alkalmával évente sok ezerre rug a fővárosban és a közönség áldozatkészségéből erőt merítő Budapesti önkéntes mentő-egyesület végzi ezt a kötelességet emberszeretetből, a nélkül, hogy erre hivatalosan megbízása volna. Ez az egyesület egyike a főváros legnélkülözhetetlenebb és egyúttal leghasznosabb intézményeinek.

Most elhunyt dr. Kresz Géza, a mentő-egye-

sület lelke, aki egy hosszú életet szentelt ennek az ügynek s lankadatlan kitartással és ügybizalommal végezte sokszor emberfölötti erőt kívánó munkáját a mentés és első segélynyújtása körül. Dr. Kresz Géza 1846-ban született Budapesten. Atyja mint sebészorvos nagy tekintélyt vívott ki magának s fiát szintén orvosi pályára nevelte. A fiatal orvos mindenkor az első segélynyújtás nemes eszméjének megvalósításán fáradozott. — Nagyobb utazásokat tett, tanulmányozta az e nemű külföldi intézményeket s visszatérve megalapította szerény keretekkel mentő-egyesületet, mely két évtized alatt egész tömeg fiatal orvosnövendéket képzett ki s nevelt mentőkké, akik most mind derék orvosai hazánkknak. Az egyesület a társadalom jótékony filléreiből most már hajlékot is emelt magának s évenként 10—12,000 esetben nyújt elsősegélyt.

Dr. Kresz Géza érdemeiért több ízben részesült legfelsőbb elismerésben s még a téren sokat tehetett volna, ha gyógyíthatlan baja két évvel ezelőtt ágyba nem dönti.

Dr. KRESZ GÉZA

a Budapesti önkéntes mentő-egyesület igazgatója.

Jobb és megbízhatóbb magvakat

nem is ajánlhatunk mint a minőket

Mauthner Ödön

27 év óta
csász. és kir. udvari szállító
magkereskedésében kaphat.

Fegyvertelen béke.

Panaszkodunk és panaszkodunk a véglete-
kig, de, hogy hol a sérelem, a baj orvoslása:
azt nem kutatjuk, vagy ha kutatjuk is, nem ott,
ahol kellene. Megesik, hogy egyes ember rájön
a mostani nyomornak, inségnek az okára, de
aztán az ellen tenni nem képes. Tehát tegyenek
róla azok a hatalmasok, azok a nagyok, akik
tudnak.

Szinte vártuk már ennek a mozgalomnak
apostolait, s éppen ezért jól esett a mult héten
a magyar tudományos Akadémiában tartott elő-
adás a békéről, melynek részleteiről a következ-
őket adhatjuk: Egy francia politikus *bárá*
D'Estournelles de Constant tartott felolvasást a
hágaai béke-nagygyűlés eredményéről és a béké-
ről. Egy nagy és hatalmas nemzetnek, vezér-
embere szólalt meg ez alkalommal, aki czéljául
tüzte a béke áldásos voltának hirdetését az ösz-
szes nemzeteknél és vándorutját nálunk kez-
dette meg.

Ha már beszélünk, legalább értsük meg,
hogy miről van szó, mert bizonynyal mondom,
hogy ez az ügy sokkal inkább, sokkal közelebbről
érdekel minket, mint a képviselőválasztá-
sok. Miért panaszkodnak éhségről a szegény
emberek milliói? Miért van inség ebben a hazá-
ban, mely oly bőven nyújtja áldásait a rajta élő
embereknek?

Tudom, hogy ezer és egyféle baj van, de
ezek közül a legnagyobbat kell venni, mert hiszen
a csatában is, ha a vezér elesett a többi önként
megadja magát... Bizony nekünk legnagyobb
ellenségünk a mostani fegyveres-béke! Az ország
munkabíró fiai oda vannak czéczózni és ahelyett,
hogy dolgoznának, kenyeret keresnének az öreg
szülőknek; még őket kell, hogy eltartsa az or-
szág népe, mert ők katonák. Ahelyett, hogy
szaporítanák az ország gazdasági erejét, még
fogyasztják azt. A katonaságra költött rengeteg
pénz évről-évre növekedik.

Próbáld meg kedves olvasóm, hogy egy
tele gabonás hombárból minden nap végy ki
három literrel és csak kettővel tégy vissza: bizo-
nyosan kiürül a hombár! Hát éppen így van a
nép ereje is! Ha mindig többet vesznek el, mint,
amennyit visszapótolhatnak, a nemzetek oda jut-
nak, hogy gazdaságilag tönkremennek. Nemcsak
az adó, nemcsak a pénzbevonás a baj, hanem
az, hogy a sok munkabíró, erős ifjúságot elviszik
katonásdit játszani három esztendeig. Ezt a nagy
munkaveszteséget megérezi minden család, min-
den község, minden ország. Az életkor legszebb
pontján levő ifju ember nemcsak az alatt a kato-
naskodás alatt tesz rosszat azzal, *hogy semmit-
sem tesz*, hanem három év alatt úgy elrestül,

hogy a régi munkakedve, szaktudása is meg-
romlik. Így rontja meg a fegyveres-béke a föld
lakóinak millióit, így lesz aztán az ország koldus,
a polgárság nyomorgó, éhező: ez a legfőbb ok
a panaszra és ezt kell orvosolni legelőbb.

A lefegyverzés volna tehát a legelső lépés,
a legnagyobb tett, mely egy csapásra megváltoz-
tatná a mostani nehéz állapotokat. A katonás-
ságra költött milliók a nép zsebében maradnának,
azonkívül a véráldozat megszűnnék, a család
munkaereje megerősödnék a most három évig
termelő munkát nem végző ifjak által. Ezekről
tartott felolvasást *bárá D'Estournelles*. Ezek a béke
vezérembereinek eszméi. És örülhetünk, hogy
hazánkban is van ilyen nagytekintélyű béke-
apostól *gróf Apponyi Albert* személyében, aki
tavaly a párizsi nagygyűlésen, mint szónok, érde-
meket szerzett magának és dicsőséget a magyar
névnek az ott összegyűlt békeférfiak előtt.

Hogy ez az eszme nagy és igaz: minden-
kinek el kell ismerni; hogy ez volna a legelső
teendő a nemzetek terheinek könnyítésére: az
bizonyos. Mindnyájunkat hasson tehát át ez az
érzés, a béke létrehozatala iránti törekvés. Csak
így bizhatunk egy jobb időben:

„Mert jönni fog, ha jönni kell: egy jobb
kor...”
Sz. B.

Az új koronaőr beiktatása.

Fényes ünnepély színhelye volt e héten Buda-
vára. A magyar szent korona új őrét, *gróf Széchenyi*
*Béla*t iktatták be méltóságába, fontos magas hiva-
talába.

Ez az ünnepély nemesak azért oly fényes és
nagyjelentőségű, mert egyik régi nemes magyar
család tagja igtattatik koronaőri tisztébe, hanem
minden mozdulat, amely a magyar szent korona
körüli tétel, magán viseli ez ősi nemzeti szimbolum
fényét, ragyogását és dicsőségét; Szent István koro-
nájának sugarai szétárasztják kápráztató fényüket a
haza földjére.

A díszes udvari ünnepséggel végbement szer-
tartást *Széll Kálmán* miniszterelnök, mint a király
megbizotta végezte, körülvéve miniszterektől, való-
ságos belső titkos tanácsosoktól és az udvar embe-
reitől. A miniszterelnök üdvözlővén a megjelenteket,
tudatta velük, hogy a felség őt nevezte ki ez alka-
lomra királyi biztosnak, *Tarkovich József* állam-
jegyző felolvasta a kinevező-okmányt, majd *Széll*
Kálmán felkérte *Radvánszky* koronaőrt, hogy vegye
magához a saját kulcsát és *Szlávy József*nek, az
elhunyt koronaőrnek a kulcsát és hozzá a fehér
terembe a koronát a koronázási jelvényekkel. Egy-
üttal megbizta *Széchenyi Gyula* gróf főlovászmestert,
hogy a kormányelnök őrizetére bizott kulcsokkal
nyissa meg a termet, melyben a koronát tartják.

Csakhamar megérkeztek a küldöttek: a szent

koronát és jelvényeket tartalmazó ládát hat udvari szolgálta hozta. Itt a korona mellett ment végbe a beiktatás. Az államjegyző fölolvasta a koronaör-választó-ülés jegyzőkönyvét és a megerősítő királyi leiratot; majd fölolvasta az esküt, melyet az új koronaör letett.

A kormányelnök ezután, mint királyi biztos ő Felsége nevében a magyar szent korona örökül és gondviselőjeül kikiáltotta s hivatalába iktatta gróf Széchenyi Bélát s ő Felsége parancsa és a törvények értelmében felhozta, hogy a szent koronát és hozzájuk tartozó országos jelvényeket semmi uton-módon az országtól és a törvényesen megkoronázott királytól el ne idegenítse. Majd felhívta az új koronaört, hogy tekintse meg a ládán levő összes pecsétet és illeszse oda saját pecsétjét is. Aminek megtörténtével lelkes beszédet intézett a királyi biztos az új koronaörhöz, aki hasonló meleg hangon válaszolt, megfogadván, hogy koronaöri tisztet kötelességszerűleg fogja végezni.

A királyi biztos ezután tudtára adta az egybegyűlteknak, hogy a Felség rendeletére a mai alkalommal új helyiségébe fogják áthelyezni a koronát és a jelvényeket. Ez nyomban meg is történt, át vitték a jelvényeket az új pánczélos terembe, melyet Kanter apát előbb beszentelt.

A szertartás utolsó mozzanata az volt, hogy az új helyiség három kulesát a két koronaör és a kormányelnök átvették s bezárták a pánczélos termet, mely a minden magyarok legnagyobb drágaságát, a szent koronát, rejti magában.

ORSZÁGGYÜLÉS.

Tizenhét nap szünet után múlt héten újra összeült a képviselőház. Tárgyalták az »Adria« tengerhajózási társasággal kötendő szerződést részleteiben. A tárgyalást rövidesen remélték befejezhetni, azonban az ellenzék szónokai kitartottak és lapunk zártáig még nem ért véget a szóharcz. A részletes tárgyalásnál a következő képviselők beszéltek:

Pichler Győző. Az bizonyos, hogy az Adria szerződését meg kell változtatni, mert jelen alakjában nem felel meg érdekeinknek. Ha módosítják a szerződést, nincs kifogása a szubvenzió ellen. A tény az, hogy a szerződés minden pontjában az Adria részvény-társaság akarata érvényesült. Cukor- és liszkivitelünkre nagyon hátrányos, hogy mi Kelet- és Dél-Afrikába csak Hamburgon át közlekedhetünk. Azután azt állítja, hogy a szerződés husz évre való kitolása, egyedül az »Adria« és a vele összekötetés-

ben lévő Bankverein érdekében történt. Allítja a kimutatás, hogy az Adria három millió tonna magyar árut szállított ki, Fiuméből 11 millió tonnát szállítottak ki, tehát a szubvenzionált Adria csak 25 százalékot, az idegen hajók pedig 75 százalékot.

Major Ferencz azt bizonyította, hogy a szerződésnek időelőtti meghoszabbítására semmi szükség nem volt, mert ezzel husz évre megkötöttük szabad elhatározási jogunkat s az Adriának adott kötéskiváltással utját vágtuk az egészséges versenynek. Kifogásolja, hogy annak az Adriának adjunk újabb szubvenziót, mely bérelt hajókon és így nem magyar lobogók alatt jelenik meg a kikötőkben, ami kárára van nemzeti államiságunknak. A jelen időpontot a szerződés megújítására nem az ország: hanem az Adria érdekeért szeltek ki, így ő azt meg nem szavazza.

Pelónyi Géza azt bizonyítja, hogy nekünk más hajójáratokra lesz szükségünk az önálló vámterület felállítására esetén és más a vámszövetség mellett. Tudja-e a miniszter, hogy mi fog 1906 után történni? Ugy-e nem? No hát ez is mutatja, hogy ez a szerződés most nem volt időszerű. Allítja, hogy még legzüllöttebb kormányzati viszonyai közt sem mertek ide ilyen szerződést terjeszteni. Ha a miniszterelnök nem módosítja a nemzet érdekeinek megfelelően ezt a javaslatot, akkor elvész minden hitünk az új rendszerbe vetett minden reménybe. Kijelenti, hogy a javaslatot nem fogadja el.

Rakovszky István azt bizonyítja, hogy az Adria nem érdemli meg a kitüntető m. kir. jelzót. Hiszen alkalmazottaival embertelenül bánik, bérükből levon. éhezeti és rongyosan járattja őket. Allítja, hogy az Adriának nem volt joga a levantei járatok beszüntetésére s hogy a miniszternek a hajójáratokról tett jelentése nem felel meg a valóságnak. Ezt hosszasan és részletesen bizonyítja az egyes járatok mértékhosszuságainak felsorolásával, aztán kérdi, hogy járja az, hogy miniszter egy jelentést terjeszt ide, hogy hangulatot csináljon az Adria mellett, melyet megczáfolnak az Adria hivatalos jelentései.

A részletes tárgyalást folytatják.

Az ország szíve.

Nemcsak az embernek van szíve, hanem az országnak is. Az ország szívének szokták nevezni a fővárost, mely éppen úgy összefüggésben áll az ország minden részével, miként a szív az emberi testtel a vérkeringés által. Ez alkalommal, ami kedves székesfővárosunknak, Budapestnek a magyarságáról akarunk beszélni, vagyis beszéljenek helyettünk a számok. A statisztikai hivatal jelentést tett a főváros nemzetiségi viszonyairól. Örömmel győződhetünk meg a jelentésben arról, hogy Budapest magyaro-

ELSŐ MAGYAR TEJGAZDASÁGI GÉP- ÉS ESZKÖZ-GYÁR

Fuchs és Schlichter

BUDAPEST,

VI., Angyalföld, Jász-utca 7.

Csakis a hazai ipart pártoljuk. — Kézi és erőhajtású tejgazdasági telepek és szövetkezetek berendezése.

Árjegyzékek, költségvetések, tervek INGYEN és BÉRMENTVE.

sodása szépen halad. A jelentés szerint a fővárosban 559,965 magyar, 98,515 német, 24,091 tót anyanyelvű ember él, egyéb nemzetiségű 20,877, vagyis a lakosságból 79·9% magyar, 14% német, 3·4% tótés 3·6% egyéb. Ha a magyarosodás ily arányban halad tovább, husz év múlva a főváros tiszta magyar lesz. A német anyanyelvű emberek legnagyobb része iparos és kereskedő. Annyi bizonyos, hogy ma Budapest négyötöd része magyar nemzetiségű, 20 évvel ezelőtt csak 57%; tiz évvel ezelőtt pedig 67% volt. A statisztikai hivatal jelentéséből a következő általános érdekű részleteket emeljük ki:

A németiség számereje husz évvel ezelőtt a lakosságnak egyharmadrészét, tiz évvel reá közel egy negyedrészt, ma egy hetedrészét teszi, míg a tótság e husz év alatt hat %-ról 3·4%-ra fogyott.

Kitesz tehát az utolsó évtizedben a szaporodás a magyaroknál 71·5%-ot, vagyis 233,422 lelket, egyéb nemzetiségeknél 19·7%-ot, vagyis 3438 lelket; *fogyott* ellenben: a tótság 11·2%-kal, vagyis 3035 lélekkel, a németiség 14·8%-kal, vagyis 17,058 lélekkel.

Az egyes kerületek közt legmagyarabb a belváros 85%-kal, majdnem ugyanazon a fokon áll az Erzsébetváros, Józsefváros, Ferenczváros és Terézváros is. Leggyöngébb a magyarság Ó-Budán, ahol számereje csak 54·5 százalékot tesz. A budai kerületek jóval németebbek, mint a pestiek, amennyiben a németiség számereje az I. kerületben 22 százalékot, a második kerületben 23 százalékot, Ó-Budán 37 százalékot tesz, mely utóbbi kerület egyuttal a főváros legnémetebbjeinek tekintendő. A pesti kerületekben ellenben a németiség számereje 10—12 százalék közt ingadozik.

Igy állunk tehát az ország szívében a magyarosodással. Örvendünk a haladásnak, de egyszerűmint igazi kötelességünknek tartjuk a magyarosodás tovább folytatását, hogy tiz év múlva szintén ilyen szép sikerről számolhassunk be.

Szerbia új alkotmánya.

Harminczkét év alatt Szerbia immáron a harmadik alkotmányt kapja. Szerbia 1869-ig abszolutisztikus fejedelemség volt, a fejedelem mellett működő, kinevezett államtanácsossal. Milán kiskorúsága alatt 1869-ben a Risztics-régensség kényszerítette a népre az első alkotmányt. Milán 1888-ban új, radikálisan szabadelvű alkotmányt dolgoztatott ki, amelyet az erre hivatott nagy szkupstina 1889. január 2-án elfogadott és Milán király a rákövetkező napon szentesített. Sándor király 1893-ban államesiny utján kezébe ragadván az uralkodást, már egy év múltán belátta az 1889. évi alkotmány által teremtett helyzet tartatatlanságát és 1894-ben felfüggesztette azt, visszaállította az 1869. évi alkotmányt és egyben megígérte, hogy újszerű alkotmányt ad népének, mielőst a körülmények megengedik. Ezt az ígérte-

váltotta be mult héten az alkotmányos ut mellőzésével saját királyi hatalmából kifolyólag ráerőszakolva a szerb nemzetre a harmadik alkotmányt.

Mindhárom alkotmány története tanuskodik, hogy a szerbek szörnyen keveset törődnek alkotmányaikkal. Megjelennek és eltűnnek ezek, amint a hatalom birtokosai jónak látják, a nélkül, hogy a nép lelkesednék, vagy fölháborodnék.

Nem is az alkotmány szépen hangzó rendelkezéseiben fekszik Szerbia égetően szükséges erősségének biztositéka, hanem abban, amit Sándor király beszédében nagyon helyesen kiemelt. A gazdasági viszonyok javítása, jó közigazgatás, megbízható igazságszolgáltatás, a kulturális színvonal emelése, az állami pénzügyek rendezése. Ez az, ami a szomszéd királyság boldogulhatását előmozdíthatja. És ez az, amit szomszédainknak őszintén kívánunk abból az alkalomból, hogy királyuk új alkotmánnyal ajándékozta meg őket.

Munkásközvetítés.

Megkezdődtek a külső gazdasági munkálatok, itt az ideje, hogy felhívjuk a figyelmet arra, hogy a hatósági munkásközvetítés a vármegyék központjainak tulnyomó nagy részében már szervezve van s a kijelölt törvényhatósági gazdasági munkásközvetítők már megkezdtek működésüket. A hatósági közvetítés díjtalanul történik és teljesen ingyenes. A gazdaközönység, a mennyiben a gazdaságokban alkalmazandó munkások helyben, vagy a környéken kellő számmal kaphatók nem volnának, teljes bizalommal fordulhat közvetlenül akár személyesen, akár levélben idegen munkások szegődtetése végett a törvényhatósági munkásközvetítőjéhez.

Ha valaki a közvetítést levélben kéri abban világosan kifejezendő: 1. a munkásokat keresőnek neve és pontos lakcíme; 2. a gazdaság vagy hely, hol a munkásokat alkalmazni óhajtja; 3. a munka neme, melyre a munkásokat keresi; 4. az idő pontos megjelölése, melyre a munkásokat szükségli; 5. az időtartam, mely alatt a munkásoknak keresetét biztosít; 6. az alkalmazni kívánt munkások száma és minősége, (férfi? nő? — vagy serdülő?); 7. a felajánlott munkabérnek tüzetes meghatározása.

A fenti adatokat tartalmazó levél »A törvényhatósági munkásközvetítőnek« címzendő és 10 filléres postabélyeggel ellátandó.

Ezek elmondása után figyelmeztetjük az érdekelteket arra is, hogy a minisztériumnak a hatósági munkásközvetítést szabályozó körendelete értelmében a magánközvetítés csak előzetes engedély elnyerésével gyakorolható. Továbbá, hogy az engedély nélkül üzött közvetítés szigorú büntetésekkel lesz sújtva. Különbén úgy tudjuk, hogy a miniszteriun még egyetlen magánközvetítési engedélyt sem adott ki.

SZÖVETKEZETI ÉLET.

A szövetkezeti nagygyűlések tanulságai.

Lapunk mult számában említést tettünk már arról, hogy az Orsz. Közp. Hitelszövetkezet kötelekébe tartozó szövetkezetek e hó 19-én tartották folyó évi nagygyűlésüket. Pestmegye székházának nagy terme ez alkalommal megtelt a vidéki szövetkezetek képviselőivel.

Gróf *Majláth József* — egyike a legbuzgóbb szövetkezeti vezéreknek — gyűjtőhatású beszédet mondott, amelynek erkölcsi tanulságai bizonyára nem maradnak hatás nélkül. A vidék a takarékpénztárak ellen kelt ki, különösen, amelyek ma semmiesetre sem töltik be hivatásukat, amelyek megújulásra várnak. Ebből a szempontból a szövetkezetek előnyeit még nem kísértették meg megvilágítani.

A takarékpénztárak ezéja ugyanaz volna, mint a hitelszövetkezeteké: a hiteligenyek méltányos ki-elégítése, a takarékosági szellem ébresztése. Na a takarékpénztárak, főleg a vidékiek, nagyon távol állnak attól, hogy e czélt becsülettel szolgálják. Nyereszkes vállalatokká fajultak, amelyeknél a legfőbb czél az, hogy a befektetett részvénytőke ne a méltányos, hanem *uzsora*-hasznot hajtsa. Fizetnek a részvények után 10—20, sőt még több perezent osztalékot. Ezt fejtegette *Majláth József* gróf, bátor, meggyőző erővel s mi azt hisszük, hogy az előkelő helyről jött szózatnak meg lesz a hatása. Ha a takarékpénztárak továbbra is késni fognak önönmaguk reformjával, akkor az észretért magyar nép fogja tudni, hogy kényszerítse őket erre. Addig is, míg ez bekövetkezik, a legfőbb feladat szaporítani a hitelszövetkezeteket. Minél erősebb a hálója ezeknek, annál nagyobb a védelem minden vonalon az önzés, a spekuláció ellen. A takarékpénztárak tartják ma is markukban a kisemberek zömét, holott erre szükség ma már nincs. Nem akarjuk ezzel azt mondani, hogy takarékpénztárakra egyáltalán nem volna szükség. Van, az ő üzleti tevékenységüknek tág tere nyílik a magasabb hiteligenyek kielégítésében, vállalatok alapításában stb. Ez az ő jogos terük s azt hisszük, ma sem volna ellenük panasz, ha ezen megmaradtak volna. A spekuláció mételet az nevelte náluk nagyra, hogy markukba kerítették a gyámoltalan kisembereket. Ideje, hogy megszabadítsuk ezeket tőlük.

Szaporodó hitelszövetkezetek. Az O. K. H. Sz. keretében újra egy egész esomó hitelszövetkezet alakult, nevezetesen Ács, Komárommegyében Baranyai Géza gazd. egyleti elnök támogatása mellett, továbbá Somogyban Boldogasszonyfán és Szent-Miklóson; Szatmárban Nagy-Dabason; Torontálban Béban; Trencsénben Puchón; Verőcében Semeljeezen. Megmozdult végül Gömör is. Tiszolezon Lányi Róbert és Bazitidesz János ottani tekintélyes birtokos buzgólkodása folytán szintén létesült hitelszövetkezet. Mindjárt kezdetben 526 üzletrészt irtak alá 10,520 korona értékkel.

TÖRVÉNYKEZÉS.

A festett kávé. A gazdasszonyok nagyon jól tudják, hogy a nyers kávénak szép fényes zöld és sárgás színe, nem mindig eredeti, mert a kávékereskedők megfestik a selejtesebb portékát, hogy annál nagyobb keletje legyen. Még a pörkölt kávé is befestik, hogy fényesebb legyen. A hamburgi bíróság a kávé festésének dolgában a minap érdekes határozatot hozott, amely benünket is érdekel, mert a nálunk fogyasztott kávé egy jelentékeny része még most is Hamburgon át kerül hozzánk. A törvényszék ugyanis kimondotta, hogy amíg a pörkölt kávé befestése hamisítás, addig a nyers kávé festése meg van engedve. Egy kávékereskedő volt a vádlott, aki portorikói kávé gyanánt árulta Braziliából származó áruját. A megtévesztés úgy sikerült neki, hogy a kávé kék-zöld színre festette s a csirahasadékba finom fehér falisztet nyomott. A tárgyaláson hat szakértő kereskedőt hallgattak ki, akik azt vallották, hogy az ilyen hamisítás már ötven-hatvan év óta szokásos s nem arra való, hogy a közönséget megtéveszse. A vevő közönség bizonyos határozott színű kávé kíván, pedig még a legkitünőbb kávéfajták is folyton változtatják a színüket. A szakértők egyhangulag állították, hogy a kávé festése a legtisztességesebb üzletekben is előfordul. A törvényszék erre fölmentette a vádlottat.

Az antisemitizmus nem politika. A fővárosban megjelenő Zsidó Híradó, amely az orthodox zsidók hivatalos lapja, a mult esztendőben harezias cikket irt az antisemitizmusról s erősen megtámadta mindazokat, akiket antisemitáknak ismer. A királyi ügyészség a lap szerkesztőjét, Weisz Dánielt, sajtórendőri vétség czimén pörbe fogta, mert a lap nem tette le a politizáláshoz szükséges óvadékot. A törvényszék azonban fölmentette a szerkesztőt azzal a megokolással, hogy a miről irt, az társadalmi kérdés. A tábla ezzel ellentétben kimondotta, hogy az antisemitizmus, nem társadalmi, hanem politikai kérdés s hat napi fogházzal és százhusz korona pénzbüntetéssel sújtotta a szerkesztőt. A legfelső bíróság Székács Ferencz bíró előadásában foglalkozott a vitás kérdéssel s kimondotta, hogy annak a kérdésnek a meg-bírálásánál, vajjon a cikk politikai vagy sem, nem a tartalmát, hanem a tendenciáját kell nézni, az inkriminált cikkben pedig csak zsidó vallási és társadalmi tendenzia és az antisemitizmus ellen való védekezés van, ez pedig nem politika. Ezen az alapon a kuria fölmentette Weisz Dánielt a jogosulatlan politizálás vádjá alól.

A tévedés. Azt mondják, tévedni emberi dolog, de csudálatosképpen a legtöbb ember a más kárára szokott tévedni. Schwarz Szeréna, akinek szenes-

boltja van a Sip-utezában, szintén azok közé az emberek közé tartozik, akik a más zsebére tévednek. Ha nem volna vásárfelügyelő a világon, talán örökösen is tévedne négy-öt kilogrammal egy-egy szállításnál. A multkoriban rajtakapták, hogy kevesebbet szállított egy megrendelőjének.

— Tévedés volt kérem, igyekezett kimászni a bajból. Más rendelte azt a huszonkét kiló fát, amit a panaszosnak küldtem.

— Hát kirendelte?

— Jaj, azt már bajos volna megmondani. Arra nem emlékezhetem.

— Hát akkor, hogy emlékszik a másikra?

— Az egész más dolog, kérem.

— Persze, mert azt hiszi, hogy mi fölülünk a maga meséjének.

— Tessék megpróbálni s rendelni nálam fát.

— Köszönöm, nem kérek belőle, háritotta el a rendőrfogalmazó az ajánlatot s aztán harmincz koronára büntette a ravasz szenest a tévedéséért.

Nazarenus rabok. A nazarenus tévhit követői tudvalevőleg nem fognak fegyvert, ha a katonasághoz kerülnek. A hadbírótság szigoruan börtönbüntetéssel sújtja őket; most vesszük hírét, hogy a szegedi csilag-börtönben 34 ily nazarénus szenved, kik fegyvert fogni nem akarnak.

KÜLFÖLD.

Angol-bur háboru. A Délafrikából érkezett legutóbbi hírek arra mutatnak, hogy az angolok kombinált hadműveleteket intéznek Transzvál északi részében Roosenekal ellen, ahol a transzváli kormány most székel s ahol állást foglaltak azok a bur komandók, amelyek a Zoutpanberg vidékének a védelmére rendeltettek. Plumer angol ezredes nyugat felől közeledik Roosenekal felé, négy angol tábornok, köztük Kitchener lord öcsese is, Lydenburg felől igyekszik két tűz közé szorítani a burokat, hogy aztán állásukból kiüzzék a portugal határra. S míg ezek történnek Transzvál északi részében, addig Botha, De Wett és Delarey nyugodtan viselkednek, legalább nincs semmi jelentés. Brüsszeli bur köröknek az a véleménye, hogy a három bur vezér most együttesen kidolgozott terv alapján ismét délnek fognak operálni s az angolok összekötő vonalait veszik ostrom alá, hogy ilyenképpen visszavonulásra kényszerítsék az északi Transzválban levő angol csapatokat. French tábornok teljesen visszavonult a harezterről. Tehát mégis igaz lehet, hogy a burok elfogták és becsületszavát vették arra, hogy tovább nem harezol. — Krüger a minap fogadta Botha követét, aki fontos okmányokat és híreket hozott a harezteréről. Botha siralmasnak tartja az angol haderő állapotát és erősen bizik a burok győzelmében, azt üzeni az elnöknek, hogy az angolok helyzete a harezteren oly kétségbeejtő, hogy ő — Botha fővezér — teljesen bizik abban, hogy a burok győzni fognak.

MI UJSÁG?

Ő Felsége a király a mult hét óta Budapestten van s hosszabb időt tölt hű magyarjai körében.

Magyar királyi herczeg. Rudolf trónörökös szelme szállotta meg a magyar trónörökös, mert minden alkalmat megragad magyar rokonszenvének nyilvánítására. Ami jól eshetett szívének Magyarországnak az ő házasságában tanusított lovagias magatartása is. Ime, most készül az országgyűlési Almanach, melyben megvan Ferencz Ferdinánd életrajza is, amelynek nyomtatott példányát kiegészítés végett Ferencz Ferdinánd főherczeg udvartartásának is megküldötték. S ebbe az életrajzba oda, ahol az állott: Ferencz Ferdinánd főherczeg, a trónörökös maga irta bele pótlásul: és magyar királyi herczeg... Ez az ut vezet a magyar nemzet szívéhez. Örvendünk, hogy a leendő magyar király azt eltalálta.

Könnyítés a honvédtartalékosoknak. A honvédelmi miniszter üdvös rendeletet bocsátott ki a honvédtartalékosok fegyvergyakorlatának megkönnyítésére. A tartalékos katonának ugyanis, ha állandó tartózkodási helye távol esett csapattestének állomáshelyétől, valóságos csapás volt fegyvergyakorlatra való bevonulása. A honvédelmi miniszter jelen rendelete értelmében azon tartalékosok, akik két éven keresztül egy helyen tartózkodnak, az oda illetékes kiegészítő kerület területén belül fogják ezután a fegyvergyakorlatot teljesíteni. Ez a rendelet sok felesleges költségtől menti meg ezentul a honvéd tartalékos katonákat.

Bocskay-szobor. Nyárad-Szeredán, e hazafias székhely községben a márczius 15-iki ünnepély alkalmából mozgalom indult meg, hogy Erdély egykori vitéz fejedelmének, a szabadsághős Bocskaynak, akit Nyárad-Szeredán kiáltottak ki fejedelemnek, a főtéren emléket, vagy kisebb méretű szobrot állítsanak. A hazafias mozgalom élén Ravasz János ref. esperes áll, mint az emlékbizottság elnöke. Nem dicsérhetjük eléggé nemes és hazafias törekvésükért a nyárad-szeredaiakat.

Bur segítő-egyesület Budapestten. Mialatt a burok utolsó csepp vérükig védik szabadságukat, az európai bur barátok mindent elkövetnek, hogy valamivel segítsenek a szerencsétlen nemzetten. Franciaországban, Hollandiában és Németországban nagy tevékenységet fejtenek ki a bur-bizottságok. Budapestten is megkezdte működését a szervező-bizottság, de az egyesületet még nem alakította meg. Most egy segítő-bizottságot akarnak alakítani, melynek czélja lesz a bur szabadsághősök özvegyeinek és árváinak segítése.

Leégett vár. Grác mellett van Henrik kir. főherczeg vejének De la Garzia herczegnek hatalmas vára: Brunnsee, a vár a minap kigyulladt s a benne levő értékes műkinesek egy jó része elégett.

Templomgyújtó villám. Szatmárról írják, hogy a beregmegyei M.-Kászonyban a minap heves égiháboru volt hatalmas menydörgéssel és villámlással. A viharfelhőkől lecsapó villám felgyújtotta az ev. ref. templom fedelét, de a tüzet csakhamar eloltották.

Nagy idők tanui. Id. Cholnoky Imre dunaföldvári ügyvéd s 48-as honvédtiszt a mult héten elhunyt. A boldogult Kiss Ernő altábornagy hadsegéde volt s a világosi fegyverletétel után sokáig bujdosott, majd pedig elfogták s hosszú fogságot szenvedett. Irodalmi téren is működött s ő volt az első hazánkban, aki megírta a váltótörvényt. Családjá ősrégi s rokonságban volt a Hunyadiakkal, amennyiben egyik ősi Cholnokosi Jaroszlav nőül vette a nagy Hunyadi János özvegyét.

A pápa és a cigányprimás. Nagy sora van az utolsó klasszikus cigányprimásnak, az öreg Banda Marezinak. A szívhez szóló, igazi magyar nótáknak ez az utolérhetetlen mestere egyuttal, mint jó katolikus, egyházának is hü gyermeke s hol itt, hol ott juttat bőkezűen vonójával kibüvölt forintokból egy-egy oltári kelyhet, képet, terítőt. Banda Marezi, mikor nemrégiben súlyos betegségen ment keresztül, akadtak jóakarói, akik közbenjártak az öreg primás számára a pápai áldás kinyerése végett. Most jött meg a peccétes irás Romából, kísérvé a pápa arczképétől, melyben ő Szentsége »kegyesen meghallgatja« a derék primás kérését s őt megáldva, harmadiziglen bünbocsánatban részesíti.

Kongresszus a székelység érdekében. Az Erdélyi Kárpát-Egyesület elhatározta, hogy a székelyek érdekében nagy kongresszust rendez. Eddig Csik vármegye, Háromszék vármegye főispánjai s több erdélyi képviselő jelentették ki, hogy csatlakoznak a mozgalomhoz. A kongresszust egy nagyobb erdélyi városban fogják megtartani. Az előkészítőmunkálatokat báró Feilitzsch Artur képviselő az E. K. E. elnöke vezeti.

Irgalom háza ezimmel özv. San Marco herezegné szül. Nákó grofnő Óbudán saját költségén gyógyítatlan betegek részére kórházat építtetett melyet a héten szentelt fel dr. Kohl Modárd püspök.

■ Mezőgazdák figyelmébe! ■

Elismert kitűnő hazai gyártmány!
1600 gőzcséplőkészlet üzemben!

CZIM:
ELSŐ MAGYAR
gazdasági gépgyár
RÉSZVÉNYTÁRSULAT,
BUDAPESTEN,
KÜLSŐ VÁCZI-UT 7. SZÁM.

Gőzcséplőkészletek ≡
2 1/2, 3 1/2, 4, 4 1/2, 6, 8, 10, 12 lóerejűek.
MAGÁN JÁRÓK
(uti mozdonyok.)

Kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal hozzánk fordulni,
készséggel adunk kimerítő és felvilágosító választ.

Arjegyzék kívánatra díjmentesen küldetk.

GAZDASÁGI DOLGOK.

A szőlő betegségeiről.

Talán egy növénynek sincs annyi mindenféle betegsége és ellensége, mint éppen a szőlőnek. Mily sokszor halljuk azt, hogy a drága pénzen, nagy áldozatokkal és nagy munkával újratelepített szőlők nem hozzák meg a beléjük fektetett tőke kamatait sem, mennyi kárt szenved a gazda az által, hogy a betegségek tönkreteszik egész termését. Különösen két betegség van, amelyről ujabban mindinkább panaszt hallani és pedig a *szőlőpenész* (peronoszpora) és a *lisztharmat* (oidium).

A peronoszpora leginkább a szőlő leveleit; az oidium a levelet, a vesszőt is, de különösen a szőlő bogyóját támadja meg. Mindkét betegség olyan, hogy ha egyszer urrá lesz a szőlőben tönkreteszi egész évi termésünket, sőt még a jövő esztendei termésre is rossz befolyással van.

A gondos, ügyes gazda azonban, aki tanul, olvas, elejét veheti ezen betegségek pusztításának, csak tudnia kell a megfelelő védekezési módot s tudnia kell, mikor és hol kell alkalmaznunk azokat a szereket, amelyekkel e betegségek terjedését meggátolhatjuk. Ajánlom is gazdatársaim figyelmébe, hogy el ne mulasszák az olyannyira fontos védekezési eljárásokat annak idején megtenni, mert ezzel elsősorban csak maguknak használnak.

A védekezési eljárásokról nagyjából álljanak itt a következők.

A legbiztosabb szer a peronoszpora elleni védekezésre a rézgáliczos oldat, vagy másképpen *bordói lé*. Az oldatot házilag is elkészíthetjük és pedig úgy, hogy egy hordóba száz liter vizet öntünk s erre egy másik edényben feloldott meszet (egy kgr. oltatlan vagy két kgr. oltottat) öntünk és ehhez még már előzetesen feloldott egy kgr. réz vagy kékgáliczot öntünk s jól összehabarjuk. Az ilyen oldatot egyszázalékosnak hívják.

Ujabban a peronoszpora ellen az Aschenbrandt-féle *bordói port* kezdik alkalmazni, melyből egy hektoliter vízre 2—2 1/2 kgrmot adunk.

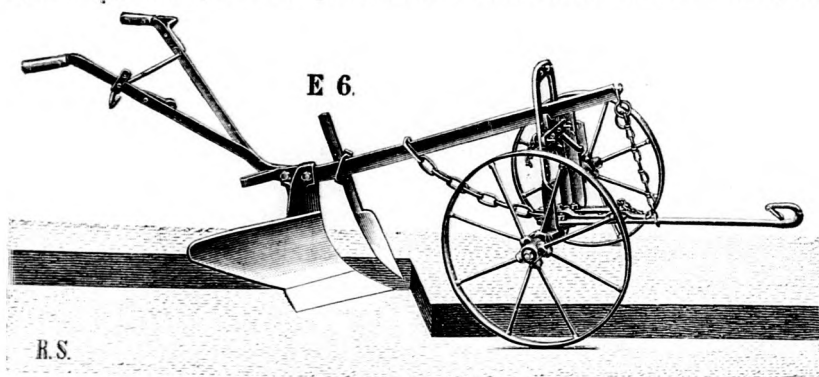
A lisztharmat biztos ellenszere az u. n. *rézkénpor*, melyből kétszeri porozáshoz, 8—12 kgrm. szükséges kat. holdanként. Hogy hányszor kell a szőlőt permetezni, azt a szükség határozza meg, vagyis a peronoszpora fellépte. Rendesen háromszor szokás permetezni. A fő az, hogy az első permetezéssel nem szabad addig várni, mikor már a szőlőpenész mutatkozik, mert akkor már az eredmény hiányos. Az első permetezés ideje május második felére vagyis a virágzás előttre kell, hogy essék; a másodiké a virágzás után, a harmadiké július vagy augusztusban.

Az első permetezéshez, ahol többször permeteznek, egyszázalékos, a többiekhez kétszázalékos oldatot használunk. A permetezésnél még arra kell ügyelnünk, hogy az oldat ne csak a levelek felső lapját érje, hanem az indákra és utóbb a fürtökre is kerüljön belőle. Esős időben ne permetezzünk és ha a permetezést, mielőtt megszáradt volna, eső éri és lemossa, újra permetezzünk. Esős, meleg idő legkedvezőbb a gomba szaporodására s ezért nagyon forró nyáron gyakrabban is jó lesz szőlőinket bepermetezni. Az a költség és fáradság, amit erre fordítunk, bőven és biztosabban térül meg a jó termés által.

Ágh E.

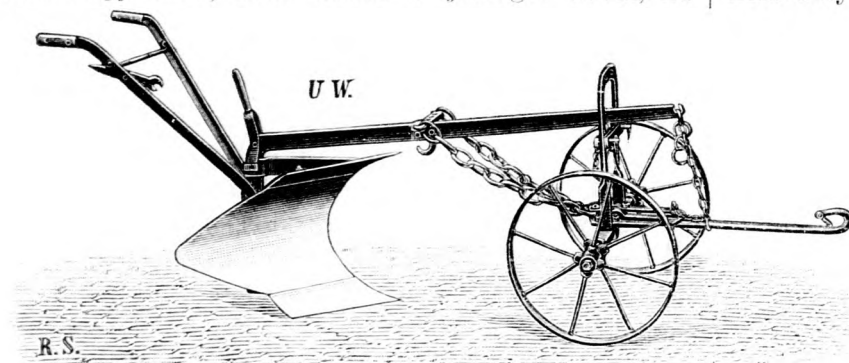
A kisgazda ekéi.

Nagy hiányt van hivatva pótolni az a két eke-ujdonság, amelyet itt képekben is bemutatunk. A kis-

Sack legkönnyebb E 6 jegyű egyetemes ekéje.

gazda ugyanis, akinek folytonos munkában van az ökre vagy lova, csak kiméli a jószágot avval, ha

Sack legkönnyebb U W jegyű hegyi ekéje.

minél könnyebb, de emellett elég tökéletes ekével szántja meg földjeit.

Egy ilyen, az első ábrán látható, legkönnyebb Sack-féle *egyetemes eke*, amely egyes gerendelyvel önvezeték nélkül készül. Ezen, a kisgazdáknak szánt eke, a leggyengébb igára van számítva, amennyiben súlya csak 57 kgr. Legnagyobb szántási mélysége pedig 16 czm.

Azonban még ennél is fontosabb a második ábrán látható igen könnyű (74 kgr. súlyu) *váltva-fordító hegyi eke*. Eddig nagy hiány volt ebben, pedig nagyon szükséges, mert hisz éppen a kisgazdák képezik a hegyvidéken gazdálkodók zömét, kevés és gyenge igaerővel rendelkeznek. Azok az ekék, amiket

még most is használnak a hegyi vidékeken ósdiak és tökéletlenek s ezért is fontos ez az újítás, mert az eddigi ekével az amugy is mostoha talaj és éghajlati viszonyok közt gazdálkodó kisgazdák nem voltak képesek a kellő terméseredményeket elérni. Ajánljuk a gazdák figyelmébe e két újítást, mint amelylyel sokat segíthetnek magunkon, egyrészt a tökéletes szántás, másrészt az által, hogy a könnyebb szántással jószágaikat is megkímélik. Sack ezen kitűnő ekéi Budapesten Propper Samunál szerezhetők be. V., Váci-körút 52. szám alatt.

Homoktalajok mivélése.

Az a nézet uralkodott a legújabb időkig, hogy nehéz talajok hálálják meg legjobban a mélymivélést, az újabb tapasztalatok azonban nyilvánvalóvá teszik, hogy a homoktalajok még jobban meghálálják a mélymivélést munkáját.

A mélymivélés által egyrészt a mélyebben fekvő talajrétegeket szándékozunk a növénygyökereknek hozzáférhetővé tenni, másrészt a nedvesség konzerválása által a talajt a kiszáradástól megóvjuk. Mert az, hogy a talaj a mélymivélés folytán még több vizet veszítene, vagyis, hogy a mélységbe elszivárogtatná, nagy tévedés. A kísérletek szerint a mélyebben mivelt homoktalaj alsóbb réte-

gei kevésbé száradnak ki, feltéve, ha száraz időben nem bolygatjuk s a lazább altalajból több vizpára szállhat fel, pótolván azt a nedvességet, amely felülről elpárolog. A homoktalajok mélymivélésénél a következő szabályok állíthatók fel.

1. A feltalajt csak akkor mélyítsük, ha elegendő trágya áll rendelkezésre és az altalaj elmáló homok;
2. A mélyítést a homoknál is fokozatosan eszközöljük, egyszerre ne mélyítsünk 3 czm.-nél többet;
3. A mélyítést soha se eszközöljük rozs előtt, mert ez a nyers el nem máló homokot nem szereti, kivéve, ha a rozsot szárazabb nyár előzi meg;
4. A mélymivélést a homoknál is lehetőleg ősszel eszközöljük a reá következő tavasszal burgonyát, esillagfürtöt, esetleg takarmányrépát is vethetünk;
5. Természetes a homoktalajon sem szabad a trágyát mélyen alászántani, mert a homok kevés absorbeáló képessége folytán a tápanyagokat le nem köti és így könnyen kimosatnak a növénygyökerek hatásköréből.

A műtrágyák közül a tapasztalatok szerint a homokon termő gabonaneműek hálásak a káli és foszfortrágyák iránt. A zab ellenben a teljes ásványi trágya daczára is esenevész marad, ha nem kapott nitrogén trágyát.

RÉSZLET A NAGYSZEBEENI ÜTKÖZÉTBŐL.

KIS-SZÉKELY PUSZTULÁSA.

— REGÉNY. —

(18)

Irta: **Péterfi Tamás.**

(Folytatás.)

A molnárlegény összerázkódott.

— Veszem észre gazduram! — és oda hajolt a bíróhoz, hogy csendesen, sugva mondja el a többi, — azért költözött el a vén molnár?...

— Eppen azért édes fiam!...

— De jól tudsz ezélni domnulé! — dicsérte Tódor halkán ejtve ki a szavakat.

— Hasznát veszem ennek is nemsokára fiam! Az ember sohasem tanul olyat, aminek valamikor hasznát ne vehetné. De most kotródj haza Tódor! Meglátod, hogy rajtad is segíték.

— Hej, gazduram! ha lehetne!

— Nagy urak lesztek! — biztatta a bíró.

— Csak egyet birhatnék!...

— Hát a nagy urasággal az is vele jár fiam amit kívánsz. Fődoloz, hogy ember légy!

— Értem gazduram.

— Most menj haza! Aztán amikor hivatlak nemsokára, akkor helyt állj!

A legény csendes, jóéjszakát kívánt s elindult az urasági malom felé. A bíró lakásának ablakából pedig egy ököl fenyegetett utánna, de nem lehetett látni, mert sötét volt a szobában, még azt sem vette észre Tódor, aki ott állott az ablakban. A molnárlegény távozása után Hárhulla még ott állott az utcaajtóban és várt...

— Apóka! — hallatszott egy kedvesen esengő hang a kapun belülről.

— Te vagy gyémántom?... — fordult vissza a bíró.

— A méceseket is meggyújtottam...

— Te gondos szép virágom!

— Mert itt az ideje! — magyarázta a esengő hang.

— Jól tetted édesem! — dicsérte Hárhulla Péter, — hanem inkább menj be nehogy megfázzál gyémántvirágom! — biztatta tovább.

Akit biztatott pedig nem volt más, mint a leánya a szép »flore mundra«, aki csupa gyöngédségből magával vitte az apját is, nehogy megfázzék.

— Jere be apóka! — hívogatta, — mert én is fázom, aztán félek is egyedül. Fekete sötétség van abban a lyukban. Hagyd el, ne várd őket itt a kapuban. Majd bejönnek. Tudják a járást.

Hárhulla hallgatott a kedvenc leánya szavaira. Bejöttek a kapuból mind a ketten. Valamivel később több férfi jött be a nyitva hagyott kapun. Sötét arcu, nagy oláhok voltak valamennyien. Magas báránybőrkuessa fedte fejeiket, lombos szür (bobó) takarta testüket szárközépig. Az utolsó bejövők között egy feketeruhás alak is jött, aki a pópa volt. Nem beszéltek egymással, hanem mint valami sötét árnyak, a pokolból kiszabadult ijesztő elítéltek, — besurrantak a kapu alatt.

Mig ezek történtek a bíró portája előtt, azalatt a hazafelé tartó Tódornak nagy dolgok forogtak a fejében és ezekben a leendő nagyurassági eszmékben annyira belemélyedt, hogy észre sem vette a mellette elhaladó fátákat, csak akkor, mikor éppen közvetlen közelében surrantak el. Hogy helyre hozza mulasztását, utánok köszönt:

— Jó estvét szépek!

De azok a gyorsjárásu oláh leányok még csak vissza sem tekintettek a legényre.

— Nini! — beszélt magában Tódor és megállott, — ezek a szárikás fáták papucsban járnak! Különös!... Már csak utánok eregelek. Hej, hogy aprítanak fel a falun.

A két siető alak még gyorsabban lépdelt fel az utczán és közben visszatekintettek. Ekkor látták a váratlan kísért.

— Utat veszítünk!... — sugta magyarul az egyik.

— Nem ismerem az utczákat... — mondta rá csendesen a másik.

— Csak kövess, — biztatta az előbbi. Ezen a sikátoron betérünk, a tulsón meg kijövünk, aztán éppen ott van a bíró háza és ott eltününk észrevétlenül.

— Milyen jól ismered az utakat!...

— Azt igen és nagy segítségünkre válik. Hanem ez a gazember szüntelen a nyomunkban van. Nem fáradtál el?

— Dehogyan fáradok! mikor ma az őrangyalok éjjele van.

— A pisztolyokra vigyázz. Ha elsülnek véletlenségből, még vesztünket okozza a láрма.

A két nő Bárdyné és Eszter volt oláh ruhába. A nevezett sikátoron bementek, ott pedig a következőn vissza indultak és mikor vissza érkeztek újra az utra, ott valának a Hárhulla Péter portája előtt. A nyitva hagyott kapun, mint két tünemény, észrevétlenül besurrantak.

— Csendesen!... — sugta az ajtóban álló Flóra.

A figyelmeztetés nem volt szükség. Bárdyné és Eszter, mintha csak a föld felett repülnének, oly csendesen jöttek be a szobába.

Flóra kívül maradt. Talán várt még valamire. Mert azt, hogy a két látogatóját Tódor követte, meglátta még mielőtt a tulsó kis sikátorba betértek volna, de azt, hogy a két utoljára belépő a kaput betette, azt nem vette gyorsan észre a »flore mundra«.

Amint ott állott az ajtó előtt nemsokára az apja jött elé az udvaron.

— Itt vagy drágám?... — kérdezte gyönyörűséggel.

— A helyemen állok! — felelte Flóra.

Hárhulla a kapuig jött és csodálkozva látta, hogy az be van csukva.

— Ki tette bé a kaput? — fordult leányhoz.

Más valakit-talán zavarba hozott volna ez a kérdés, de a »flore mundra« nyugodtan felelt:

— Nézz ki apóka és meglátod!...

A bíró gyanus lépésekkel jött a kapuig. Fölnyitotta azt és előtte állott Tódor a molnár legény. Ekkor már haragos volt Hárhulla Péter, mert nem szerette egy parancsát kétszer mondani.

— Te vagy itt Tódor?!

— Én vagyok gazduram.

— Mit mondtam neked?! — hallatszott feddő hangja az oláhbírónak — amíg nem hivatlak, addig itt megne lássalak! Tudd meg, hogy az alattomos, leselkedő embert a faluban nem tűröm! Indulj!!

— De gazduram...

— Egy szavadat sem akarom hallani adtaszaggatta! mert mindjárt eljáród az öreg molnár táncezát! Haladj!!

A kaput aztán betette Hárhulla Péter. Be is zárta, amint bejött s az udvaron hátra lépett.

A leányához mégis volt egy szava, amint az ajtó előtt elhaladott.

— Bemehetsz édesem.

— Nem engedsz a társulatba apóka?

— Almos vagy te gyémánt kövem. Pihenj le inkább.

— De ha belátogatok, hát csak nem kergetsz ki apóka édes?

— Már hogy kergetnélek te... te gyönyörűségem... — És hátra ballogott Hárhulla a házvégénél levő pincelejárathoz. Lehaladt a lépcsőkön. Ott még sötétebb volt, mert nem jutott el addig a hóvilág. Egy ajtót fölnyitott és a sötétben lépegetett tovább, de újra behuzta, amint eltűnt a pince elő részében.

Bárdyné és Eszter amíg ezek történtek, addig a Flóra védelme alatt odabent voltak az oláhbiró szobájában. Nem sokat beszélgettek, attól tartva, hogy elárulják magukat e veszélyes helyen, de Flóra amint az apja hátra ment az udvaron, azonnal visszatért vendégeihez. A kapubezárásról tudta, hogy több vendég nem fog érkezni.

— Van jó meleg ruhátok? — tudakolta Bárdynétől meg Esztertől a „flore mundra“.

— Amint láthatod — felelt Bárdyné, — mi oláh szárikába jöttünk, hogy könnyen föl ne ismerjenek.

Flóra suttogva folytatta beszédjét.

— Idefigyeljétek. En csak ezt a nehéz csergét viszem magammal, aztán kimászunk az ablakon mind a hárman. De csendesen, óvatosan mozogjatok, mert alig kétlépcsényire, amint leereszkedünk a kerítés mellé, ott van a rosszlekek csoportja, amelyre mi, az őrangyalok, kell hogy vigyázzunk. Itt lesz az őrangyalok virrasztása.

Nagy ügyességgel, zaj nélkül nyitotta fel az akblaszárnyokat. Ez az ablak ugynevezett vakablaknak készült és a ház mögé nyílt.

— Utánam lassan! — figyelmeztette barátnőit. Elsőnek ő lépett fel az ablak párkányára, aztán macska ügyességgel leereszkedett a kerítés mellé, mely a ház tőszomszédságában vala huzva.

Bárdyné és Eszter utánna csinálta. Előbb az urnó mászott ki az ablakon, utoljára Eszter, a molnár leánya. Olyan szűk volt a tér, hogy alig bírtak oldaloslag haladva mozogni benne. Flóra elől ment és leterítette a magával czipelt nagy lomos pokróczot, melyet csergének neveznek, aztán figyelmeztette az őrangyalokat:

— Látjátok ezt a kis világos nyilást itt a lábam előtt?

— Igen.

— Az egyiketek innen, a másik tulról fekszik le a csergére. Magatokat jól betakarjátok és csak arra kérlek, hogy ha kedves az életetek, akkor bármit láttok, bármit hallottok, egy szavatok se legyen! Csendesen, mozdulatlanul viseljétek magatokat, amíg értetek jövök.

Egy erős mozdulattal újra visszatért az ablakba, ahol kimásztak és ott eltűnt az oláh biró leánya. Ott benn a méceset eloltotta és az ablakot is beesukta gondosan.

Bárdyné és Eszter óvatosan, vigyázva ereszkedtek le a lomos pokróczra. Előbb térdre, majd alább-alább, míg végre teljesen lehasáltak rajta. Fejeik szembe volt egymással és éppen ott találkoztak a kis világos pinceablaknál.

Mindenekelőtt betakaróztak jól a hideg ellen. Mikor ezzel készen voltak, csendesen oda dugták

fejeiket a belülről kivilágított ablakhoz, mely egy-szinben vala a földdel.

Mikor biztonságban érezték a fejeiket — a pinceablak sűrűn belepattintott pókhálói mögött — akkor még közelebb huzódtak a félhomályos üveghez.

És láttak!

»Odadugták fejeiket az ablakhoz...«

Láttak egy olyan társaságot, amelynek minden egyes alakja elég arra, hogy halálra rémítsen abban az időben egy magyar falut. Husszu asztal mellett ültek. Legelől Hárhulla Péter a kis-székelyi oláhbiró, míg vele átellenben a pópa huzódott meg, nem a

»Heves beszéd folyt a rémes emberek között...«

legszentebb arcot mutatva a reátekintőknek, mert egy nézett ki, mint egy rabló az elmúlt századokból.

Heves beszéd folyt a rémes emberek között. Majd az egyik, majd a másik állott fel és ökleivel fenyegetőzve bömbölt inkább, mint szavait. Az arc vadabb volt a beszédnél, a hang fenyegetőbb az ökleinél.

(Folyt. köv.)

IRODALOM.

»MAGYAR GÉNIUSZ«. Tizedik éve jelenik meg egy magas fokon álló szepirodalmi és művészeti lap, mely a magyar művészet hivatott szószólója egy évtized óta Minden száma egy művészeti eseményt képez. Munkatársai sorában vannak a magyar művészek legtehetségesebbjei: festők, szobrászok, írók és költők. Legutóbbi számában a tavaszi tárlat kiállító képzőművészeinek tréfás arcképrajzait mutatja be és vallomásokat hoz azoktól, melyekben bevallják gondolataikat. Érdekes dolgok ezek, mert megtudjuk,

hogy mit is gondolnak azok a híres, alkotó művészek. A »Magyar Géniusz« (Budapest, VI. Kemnitzer-utca 33. sz.) előfizetési ára negyedévre 4 korona.

Képeinkhez.

Részlet a nagyszebeni ütközetből. A magyar, ha kesereg, van legalább, amin keseregjen. Szép mult, mely lelkesít, nagy ősök, kikért feldobog kebelünk. A nagyszebeni csatát 1849. tavaszán a honvédség és a székely fölkelő csapatok vívták Bem tábornok vezetése alatt. Ott volt Petőfi is. Több részletet mutatunk be ebből a csatából lapunk hasábjain. Emlékezhetnek olvasóink „Bem vezérkara” és „Petőfi a nagyszebeni csatában” című képeinkre. Most egy szép részt mutatunk be, amelyet még nem láttak olva-

levegőt? — az illatos virágcserejék aljában hány szerelmes szív sóhajt fel boldog érzetében? annak csak a kandi virágok volnának a megmondható, de azok a gyönyörű virágok, azok a rezgő levelek nem beszélnek. Vagy ha suttognak is, nem a mi nyelvünkön, nem úgy, hogy azt megértsük. Képeinket a Mauthner Odön szerkesztésében megjelenő »A kert« című lapból vettük át.

Betűtalány.

$$1 \left| \begin{array}{c} t \ t \\ e \end{array} \right. y$$

A megfejtők között egy regénykötetet fogunk kisorsolni. Megfejtési határidő május hó 5

VÁROSLIGETI RÉSZ.

sóink. A honvédek rohamra indulnak Szeben alsóvárosa ellen. Benn az osztrák és muszka egyesült erő védelmezte a sánczokat, hanem a honvédek kivertek és elfoglalták Nagy-Szebent. A szabadságharcunk egyik legfényesebb győzelmei közé tartozik Szeben bevétele és hisszük, hogy olvasóinknak élvezetet szerzünk bemutatásával.

Városligeti rész. Szökőkút a Városligetben. Csak három nap választ el csupán a tavasz ünnepétől, május elsejétől. A főváros lakóinak kevés jut a tavasz szépségéből, mert hiszen tőlünk távol a mező, messzi az erdő és mégis látni óhajtjuk a természet pompáját. Hová menjünk? A Városligetbe. A székesfőváros legszebb sétahelye ez, melyről fényképfelvételek után két gyönyörű képet mutatunk be olvasóinknak. E szép paradicsomkert, ugyszintén a főváros minden tere pompázó virágágyakat és gyeperítéseket a főváros tartja fenn. Hogy milyen szép és izléses a berendezés, arról meggyőz minket egy pillantás, ha a képekre tekintünk. A diszes szökőkút körül hány ezer ember talál naponkint üde

A „Független Ujság” 16. számában közölt talány megfejtése

»Ki jókor kel
Aranyat lel.«

Helyesen fejtették meg: Szabó Mariska, Kis Rafinser Vilma, Laurencsik Erzsike, Hausner Edéné, Gurbai Vilma, Lepény Erzsike. Kövály Jánosné, Balazsovits Mariska, Horogh Klárka, László Endre, Nagy János, Kiss József Henrik, Német József, Fekete Antal, Kalas László, Vér Ferencz, Kovács Bálint, Szakali Antal, Navreczki József, ifj. Kovács Antal, Nosztuczius Gyula, Tira László, Boross Péter, Darni Ferencz, Koos Gábor, Németh Imre, Bede Ferencz, Baráth János, Erdélyi Lajos, Pán Béla, Bergrszási Antal, Nagy Márton, Czakó Imre, ifj. Kathmány Sándor, »Ujkigyósi kath. olvasó kör«.

A sorshuzásnál Gurtai Vilma (Siter. u. p. Szalárd) neve jött ki elsőnek, kinek a kifizetett jutalomdíj gyanánt Péterfy Tamás »Közös sors« című eredeti székely regényét küldöttük meg.

LEVELES-SZEKRÉNY.

Vasagi Sándor urnak. A gimnázium szünidejét a miniszterium engedélyezi, az egyetemét az egyetemi ta-

nács, a községi iskolákét az iskolaszék. Ha tehát önkönél kevesebb a szüenidő, mint máshol, azt megállapítani az önk iskolaszékének jogában áll. — **Bazsó János urnak.** Épen mai számunk gazdasági részében írjuk meg, hogy a bordói lé miből áll és miképen készítendő. Olvassa el figyelemmel és a szerint járjon el. A talány-megfejtők sorsolásában minden megfejtő részt vesz. Nem tehetünk róla, ha eddig az ön neve nem jött ki. — **Novák Miklós urnak.** Gömbölyű fenyőkaró beszerzése végett forduljon a beszerzezbányai m. kir. erdőigazgatósághoz. — **Eskütt György urnak.** Kerékpár-részek beszerzése végett forduljon a „Velodrom vállalatához“ (Budapest Városligeti fasor) — **Tóth Károly urnak.** A „M. A. szaklapját“ nem ismerjük. De azt a tanácsot adhatjuk, hogy ovatosan közeledjék hozzája, mert tudomásunk van több hasonló vállalatról, amelyekkel a hozzájuk fordulók nem

Budapesti piaczi árák.

Budapest, 1901. április 26-án.

Gabona. (Árák métermázsánként értendők.) *Buza* 16:15—16:45 K. *Rozs* 15:00 K-tól 15:30 K-ig. *Árpa* 13:00 K-tól 13:20 K-ig, jobb minőségű 14:40 K-tól 17:20 K-ig. *Zab* 13:70 K. *Tengeri* 10:60 K. **Liszt ára** 100 kg.-ként.

Sz.	0	1	2	3	4	5	6	7	8
K	24:70	23:90	22:80	22:70	21:80	21:20	20:00	17:90	11:20

Buzakorpa finom 9:40 K, durva 9:50 K.
Egyéb magvak: *mák* 30—60 K 1 q., *bab* fehér nagyszemű 30—32 K, aprószemű 34—36 K, *tarka* 24—26 K, *lencse* 24—38 K, borsó héjas 18—36 K, *lóhere* 136—153 K, *lucerna* 88—96 K, *baltaczim* 24—26 K.
Takarmányvásár. Réti széna 340—600 fillér, muhar 480—620 fillér, zsupszalma 360—420 fillér, a.omszalma 290—340 fillér.
Juhvásár. Belföldi hizlat ürü 32—47 K.

S Z Ö K Ö K U T A V Á R O S L I G E T B E N .

a legjobban jártak, mert csak a busás jutalékon törekedtek, de állást keresni nem tudtak. — **König András urnak.** A beküldött talány jó, csak nagyon ismeretes, mert szerkesztőségünkhöz tizen is beküldötték már ugyanezt. — **K. J. urnak.** H ó d s á g. Seprőczirokot tengeri közzé lehet vetni, de csak egyes példányokban és meglehetősen távol egymástól. — **Balázs K. urnak.** Késői takarmánynak rozból az u.n. szt. Ivánrozsot szoktak vetni, szt. Ivánnap (június 24.) táján, vagy július hó elején. Egy kaszálást, mint legkésőbbi zöldtakarmány biztosan megad. — **B. J. urnak.** K e c s k e m é t. A zöldséges palántákat rongáló hangyákat akként lehet elpusztítani, hogy a hangyabolyt felkutadjuk és este mikor mind együtt vannak, elpusztítandók. Biztosan ható és hozzá olesó szer e czélra a forróvíz, melylyel leforrázandók. — **P. T. urnak.** Ha a tehén tőgyéből csepeg, vagy csurog a tej, onnét van, hogy a csecsbimbók zároczma gyenge, vagy ellazult s így nem képesek a csecsbimbót annyira elzárni, hogy a tej, ha a tőgy megtelt, ki ne folyjon. Ezen a bajon segíteni semmiképen sem lehet s ki kell fejni a tőgyet mikor csepegni kezd. Meglehet, ha a tehén hosszabbban szárazon áll a természet maga segít rajta.

Sertésvásár. Elsőrendű 320—380 kg. nehéz 96—98 filér, 280—300 kg.-mos 88—99 fillér, öreg 300 kg.-on tuli 90—93 fillér, szerb 90—92 fillér.

Marhavásár. Következő árák jegyzettek: *Hizott magyar ökör* jobb minőségű 58—66—, középminőségű 50—57—, alárendelt minőségű magyar ökör 44—48—, jobb minőségű magyar és tarka tehén 42—62:00, magyar tehén középminőségű 39—60:00, alárendelt minőségű magyar és tarka tehén 40—58:00, szerbiai ökör jobb minőségű 42—58—, kivitel —. középminőségű 42—48—, szerbiai bika 42—62—, szerbia bivaly 32—44—, kiv. 50— koronáig métermázsánként élősulyban Élő borju 76—92 K.

Budapesti központi vásárcsarnok árai.

Baromfivásár. Tyuk páronként 3:20—4:80 K, csirke 2:40—2:30 K, kappan hizott 5:40 K.—7:60 K. Rucza 4:50—6:00 K. Lud hizott 13—18 K. Pulyka sovány 6—7 K.

Tojás alföldi 56—58 K, erdélyi 66—68 K, lédánként. Tea, tojás 100 drb 4:60—4:20 K.

Tejtermékek. Teavaj 2:00—2:20, tejföl 64—80 fillér literenként, főzvaj 1:60—1:70 K, tehénturó 48—64 fillér kg.-ként.

Zöldség. Sárgarépa 100 kötés K. 0:00—0:00 1 q 14:00—16:00 Petrezselyem 100 kötés 0:00—0:00, 1 q 14—10—, zeller 100 drb 4:00—9:00, karalábé 1:60—2:40, vöröshagyma 100 kötés 00—drb 2:00 q 12—14—, foghagyma 40—60—, vörösrépa 100 00—, 1—1:60, fehérrépa, fejeskáposzta 20—32—, kelkáposzta 100 drb 4:00—8:00, vöröskáposzta 20—36—, fejessaláta 12:10—17:0, kötött saláta 0:00—0:00, burgonya rózsa 1 q 3:50—3:60, sárga 3:60—4:00.

A „Független Ujság“ szerkesztésére felügyel:

RUBINEK GYULA,

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetségének titkára.

29317. szám.

Tüzifa-eladás.

A nagybányai m. kir. főerdőhivatalnál

1901. május hó 14-én délelőtt 10 órakor

a horgaspataki m. kir. erdőgondnokságban 1901—1902-ig két éven át vágásra kerülő

*összesen 219.6 kat. hold területen termelhető
mintegy 40000 úrköbméter bükk-tüzifának
törön való eladása iránt zárt írásbeli verseny-
tárgyalás*

fog tartatni.

Kikiáltási ár a vevő által, — esetleg kívánságára és költségére a főerdőhivatal által — kitermelendő: hasábfu ürméterje után 90 fillér; dorongfa ürméterje után 60 fillér. Banaipénz: 1800 korona.

Arverési és szerződési feltételek a nagybányai magy. kir. főerdőhivatalnál tudhatók meg.

Budapest, 1901. évi április hó 20.

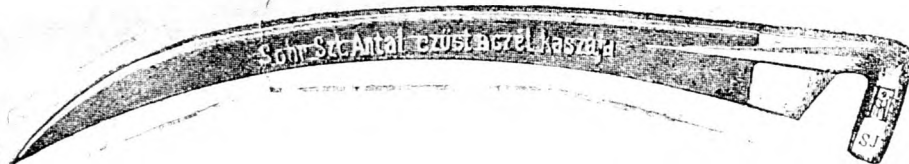
M. kir. földmívelésügyi miniszter.

A Sohr „Szent-Antal“ kaszagyár 100 koronát fizet annak, a ki egy más gyárból egy „Sohr Szent-Antal“ kaszát tud előmutatni.
200 koronát fizet annak, a ki ezen kaszákból 100 közül 5 rosszat tud előmutatni.

Megrendelési **SOHR JÓZSEF**, Somogy-
czim: Szill.

A „Szent-Antal“ jegyű kasza jó hirtel bejárta a világot és a múlt évi londoni kiállításon is nagy aranyérmét és díszoklevelet nyert, A „Szent-Antal“ kasza csak akkor valódi, ha fokán az ismert védjegy van, tábláján pedig az itt látható felirat és fenti cégtől lesz beszerezve.

Az egyedüli kasza, mely minden tulajdonosát várakozáson feül kielégíti, a „Szent-Antal“ kasza. Ezen kasza közkedveltségnek egy nagyobb részét szívós, sem nagyon kemény, sem lágy és csodálatra méltó könnyűségének köszönheti. Különösen azért felel meg a közönségnek, mert a „Szent-Antal“ jegyű kaszának erős orma és nyaka és igen vékony pengéje van, nem kell kovácskézre adni a nyakat hajlítani, mert ez egy rendes kaszás ember kezéhez van igazítva. Sok gazda a hibás kalapálás által a legjobb kaszát is e rontja, ez a „Szent-Antal“ kaszánál nem eshetik meg, mert az kikalapálva és kipróbálva adatik el a gazdaközönségnek. A „Szent-Antal“ kaszával csupán egyszeri kalapálással több napon át és egyszeri köszörüléssel 150—180 lépésig is el lehet könnyen a legkeményebb hegyi fűben is kaszálni. Minden darabért jótállást vállalok és a meg nem felelőt egy új kaszára kieserélem. (De tapasztalatból tudjuk, hogy ezek közt nincs egy rossz sem.)

A „Szent-Antal kasza árai:

65	70	75	80	85	90	95	100 cm. hosszú
90 kr.	95 kr.	1-05 frt	1-10 frt	1-15 frt	1-20 frt	1-25 frt	1-30 frt

5 darab megrendelésnél a postaköltséget a kaszagyár fizeti, 10 darab rendelésnél a postaköltséget is megfizeti és egy kaszát ingyen küld. Amergaui kaszakó a legmegfelelőbb a „Szent-Antal“ kaszához, darabonként 20 kr. „Diadal“ ezüst-acél kapáló-készülék: üllő és kalapács párban 85 kr. Képes főárjegyzéket ingyen és bérmentve küldök. Gyűjtőkne kedvezmény.

Hirdetmény.

Ezennel közhírré tétetik, hogy miután a **Magyar Királyi Pénzügyminiszterium** ellenőrző közegei a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték (**VIII. sorsjáték**) I. osztályára szóló sorsjegyeket felülvizsgálták, azok a föelárusítóknak elárusítás végett kiadattak.

Az I. osztály huzása 1901. május hó 22. és 23-án tartatik meg. A huzások a **Magyar királyi ellenőrző hatóság** és királyi közjegyző jelenlétében, nyilvánosan történnek a huzási teremben (IV., Eskü-tér, bejárat a Duna-utca felől). — Sorsjegyek a Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték valamennyi elárusítóinál kaphatók.

Budapest, 1901. évi április hó 21-én.

Magy. Kir. Szab. Osztálysorsjáték Igazgatósága.

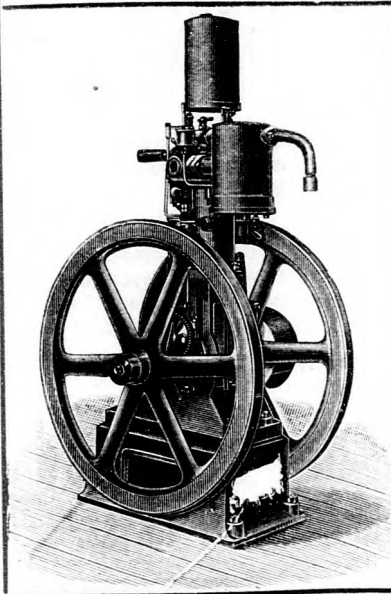
Lónyay.

Hazay.

Ganz és Társa

vasöntöde és gépgyár részv.-társaság
BUDAPESTEN.
Petroleum és benzinmotoraink,

Msz. 17.

petroleum és benzin
lokomobiljaink

(Bánki és Csonka szab.
rendszere.)

**adómentes és-
ványolajjal
a legolcsóbb
hajtóerő.**

Hatósági engedély
nélkül
bárhol felállítható.
nem tűzveszélyes,
egyszerű, tartós
szerkezetű,
gépészre nincs
szükség.

Árjegyzéket kivá-
natra küldünk.

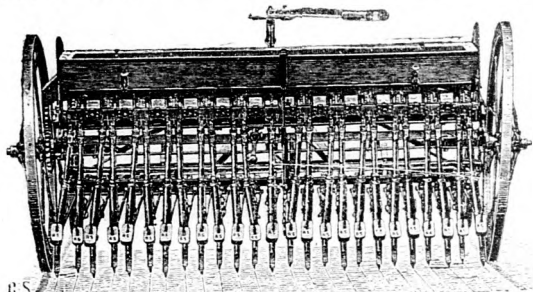
PROPPER SAMU

mezőgazdasági gépraktóra

Budapest, V. ker., Váci-körút 52. sz.

Ajánlja mérsékelt árakon a jelen időnyre

SACK RUDOLF elismert kitűnő gyártmányait

Aczélekéit, vasboronáit;

Sack-ekére könnyű grubbereit, és szilárd sorvetőgépeit,

több- répakapálóit, szőlőmivelő fogatos
soros eszközeit.

Ez alkalommal különösen felhívja a t. gazdaközönség b. figyel-
mét az általa képviselt

DEERING-féle a világ legnagyobb amerikai
aratógép gyáranak hírneves

fűkaszalógépeire, marokrakó és kévekötő aratógépeire,

valamint egészen **SZÉNAGYÜJTŐ** és szénaforgató gépeire.
acézból készült mely gépeket teljes jóállás
mellett szállítja jutányos árakon.

Bizonyítványok fenti gépekről, kimerítő árjegyzékek és készséges felvilágosítások.

Gazdáknak fontos! HREBLAY EMIL

állattenyésztési m. kir. felügyelő GÖDÖLLŐ.

MUNKÁI:

Baromfi hizlalás	1 kor. 50 fill.
Baromfi tenyésztésre vonatkozó tudnivalók	1 kor.
Tyuktenyésztés	2 kor.
Lúd és kacsá tenyésztés	2 kor.
Pulyka tenyésztés	1 kor. 60 fill.
Baromfi és tojás értékesítő szövet- kezetekről	1 kor. 60 fill.

Megrendelhetők aszerzőnél, legegyszerűbben a pénz előleges beküldése mellett.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Egyszerre megrendelve a 6 munka ára 8 kor.

Kurcz Lipót és Társa

photocinkografiai műintézete

BUDAPEST, VIII., Szentkirály-utcza 13.

Készít:

mindennemű nyomtatványhoz szükségelt

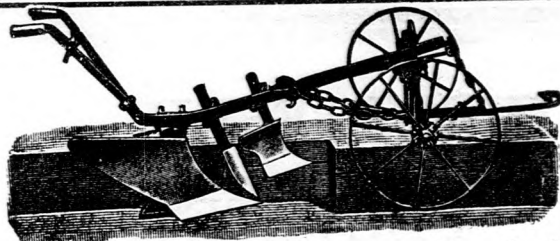

Chemigrafia, chromotypa, photo-, (auto)-
typia, fametszet stb utján.

Térképek, tervezetek, alaprajzok

photolithografailag legszebben és legolcsóbban sokszorosíttatnak.

Vidéki megrendelések pontosan és jutányosan eszközöltetnek.

Egyetemes és mélyművelő-ekék

☐ acél gerendelylyel, állítható szarvak-
kal, pánczélemezekkel, acéllöntvény-
eketesttel.

**Többvasu ekék,
Finom-, szántó-, csukló-
és rét-boronák,**

**Háromtagu- és egytagu
hengerek,**

**Szab. egyetemes-sorvetőgépek,
Umrath és Társa Budapest,**

V., Váci-körút 60. szám.

Gőzcséplőkészletek 12 lóerőig. — Ipari mozgonyok 100
lóerőig.

ALFA SEPARATOR (RÉSZVÉNY-
TÁRSASÁG)
ezelőtt PFANHAUSER A.
ALFA-SEPARATOROK (LEFŐLŐZŐ-GÉPEK)
MINDENMŰ TEJGAZDASÁGI ESZKÖZÖK.
Tejgazdasági telepek teljes felszerelése.
* **BUDAPEST** *
V., Báthory-utca 4. szám.

1899. évi forgalom: 26,480 bál.
Felhívjuk
a t. cz. gazdaközönség
figyelmét
a budapesti
gyapju-aukcziókra

melyek az év folyamán több sorozatban, nevezetesen július és szeptember hónapokban tartatnak meg.

Az aukcziókra felküldött és „Gyapjuárverési vállalat Budapest, Dunaparti teherpályaudvar” címzett gyapjuküldemények a M. Á. V. összes vonalain tetemes díjkezdményben, valamint ingyen raktározásban részesülnek. Bejelentéseket elfogad és mindennemű felvilágosítással szolgál:

Gyapjuárverési vállalat

HELLER M. S Társa
Budapest, V., Erzsébet-tér 13. sz.

HIRDETÉSEK
FELVÉTELNEK
A KIADÓHIVATALBAN
BUDAPEST, ÜLLŐI-UT 25.

Gazdák Biztosító Szövetkezete
Budapest, V., Mária Valéria-utca 10. szám (Thonet udvar)
az Országos Magyar Gazdasági Egyesület

ügy is mint a

Gazdasági Egyesületek Országos Szövetsége
erkölcsi támogatásával

ALAKULT: 1900.

Biztosítéki alap:

Kormány hozzájárulása: 400,000 kor.

Alapítványok és üzletrészekben 1,200,000 kor.

Összesen: 1,600,000 kor.

Biztosításokat elfogad tűz- és jégkár ellen.

Az üzlet eredményében a biztosított tagok a díjarányában részesülnek. Biztosítási ajánlatokat elfogad közvetlenül a központ vagy a képviselők közvetítésével és felvilágosítással és nyomtatványokra minden irányban készséggel szolgál

az igazgatóság

Szuperfoszfátot, kénsavas-kálit, kénsavas-ammont,

Kovasavas-kálit, (dohánytrágyázásra)

Chilisalétromot, Kainitot,

40°-os kálitrágyasót

és egyéb műtrágyaféléket elismert kitünő minőségben legolcsóbban szállít a

„HUNGÁRIA“

műtrágya, kénsav és vegyi-ipar részvénytársaság

BUDAPEST, V., FÜRDŐ-UTCZA 8.